



Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning

Sammanfattning

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena i följdmotionerna och lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

Utskottet konstaterar att regeringen betonar värdet av att Arbetsförmedlingen beaktar och i möjligaste mån tar till vara den effektiviseringspotential som Riksrevisionen har identifierat när det gäller behovsanalyser i samband med upphandlingar och när det gäller anpassning av verksamheten till arbetsgivarnas behov vid upphandling av och anvisning till arbetsmarknadsutbildning. Utskottet finner därför inga skäl för riksdagen att göra några tillkännagivanden med anledning av motionsyrkandena.

I betänkandet finns två reservationer (M, KD).

Behandlade förslag

Skrivelse 2015/16:154 Riksrevisionens rapport om regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning.

Två yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning	5
Reservationer	11
1. Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning (M).....	11
2. Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning (KD).....	12
Särskilt yttrande	14
Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning (C, L)	14
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	15
Skrivelsen	15
Följdmotionerna	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:3405 av Désirée Pethrus (KD) och

2015/16:3407 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) samt

lägger skrivelse 2015/16:154 till handlingarna.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (KD)

Stockholm den 22 september 2016

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Raimo Pärssinen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Raimo Pärssinen (S), Elisabeth Svantesson (M), Annelie Karlsson (S), Katarina Brännström (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Sven-Olof Sällström (SD), Niklas Wykman (M), Patrik Björck (S), Annika Qarlsson (C), Marco Venegas (MP), Christian Holm Barenfeld (M), Fredrik Malm (L), Ali Esbati (V), Désirée Pethrus (KD), Magnus Manhammar (S), Serkan Köse (S) och Magnus Persson (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens skrivelse 2015/16:154 Riksrevisionens rapport om regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning och två följdmotioner som väckts med anledning av skrivelsen.

Den 21 december 2015 överlämnade riksdagen Riksrevisionens granskningsrapport Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning – vilka hänsyn tas till arbetsmarknadens behov? (RiR 2015:22) till regeringen. Regeringen överlämnade den 7 april 2016 skrivelse 2015/16:154 till riksdagen.

Företrädare för Riksrevisionen informerade om granskningsrapporten vid utskottets sammanträde den 28 januari 2016.

Utskottets överväganden

Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena och lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Jämför reservationerna 1 (M) och 2 (KD) samt särskilt yttrande (C, L).

Riksrevisionens granskningsrapport Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning – vilka hänsyn tas till arbetsmarknadens behov?

Riksrevisionen har granskat om Arbetsförmedlingen anpassar arbetsmarknadsutbildning efter den regionala och lokala efterfrågan på arbetskraft samt om regeringen har gett Arbetsförmedlingen förutsättningar för detta. Granskningens iakttagelser och slutsatser grundar sig bl.a. på dokumentation om Arbetsförmedlingens styrning, organisation och arbetssätt samt svar på frågor om hur myndighetens elva s.k. marknadsområden hanterar frågor om arbetsmarknadsutbildning. Regeringens styrning har undersökts med utgångspunkt i propositioner och offentliga utredningar samt instruktion och regleringsbrev för Arbetsförmedlingen. Riksrevisionen har även intervjuat tjänstemän vid Arbetsmarknadsdepartementet och anställda på Arbetsförmedlingens huvudkontor. Granskningen bygger i stor utsträckning på förhållanden under våren 2015.

När det gäller regeringens styrning visar granskningen bl.a. att regeringen inte preciserar hur upphandling av arbetsmarknadsutbildning ska gå till eller hur verksamheten ska organiseras för att uppfylla de mål som Arbetsförmedlingen har att förhålla sig till. Instruktionen för Arbetsförmedlingen anger att myndigheten själv bestämmer över sin organisation.

Riksrevisionen konstaterar vidare att möjligheterna att styra utbudet av utbildningar mot arbetsmarknadens efterfrågan påverkas av Arbetsförmedlingens uppdrag att prioritera arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden. I sammanhanget noteras att Arbetsförmedlingens egna analyser visat att detta skapar incitament att anordna utbildningar som inte nödvändigtvis avser att möta en brist på arbetsmarknaden. Det finns även iakttagelser om att arbetssökande anvisats plats i utbildningar även om man kunnat förmoda att deltagaren inte skulle kunna tillgodogöra sig utbildningen. Riksrevisionen påpekar emellertid att det i Arbetsförmedlingens regleringsbrev för 2015 anges att verksamheten ska anpassas bättre till både arbetssökandes och arbetsgivares behov. Detta ger större utrymme att ta hänsyn till arbetsmarknadens behov vid upphandling och användande av

arbetsmarknadsutbildning än vad Arbetsförmedlingens tidigare tolkning av uppdraget har inneburit.

När det gäller Arbetsförmedlingens arbete med att anpassa arbetsmarknadsutbildningen efter den regionala och lokala efterfrågan konstaterar Riksrevisionen bl.a. att analysen sker på Arbetsförmedlingens huvudkontor utifrån bl.a. arbetsmarknadsprognoser samt synpunkter från förmedlingskontor och arbetsgivare som samlas in på regional nivå (marknadsområden) och lokal nivå. Upphandlingsprocessen för en större nationell upphandling uppskattas ta tio till tolv månader.

Med det nuvarande arbetssättet för upphandlingar finns det enligt Riksrevisionen en risk för att behov som inte fångas upp genom den nationella behovsanalysen eller som uppstår när utbildningen redan är upphandlad i andra delar av landet inte tas om hand tillräckligt snabbt för att möta arbetsgivarnas rekryteringsbehov. I sammanhanget redovisar Riksrevisionen att i flera län upphandlas det inte utbildning i den omfattning som prognoserna visar att det finns behov av. I andra län är förhållandet det omvända, dvs. att arbetsmarknadsutbildning upphandlas trots att kompetensen inte är efterfrågad.

Mot bakgrund av granskningens resultat ger Riksrevisionen följande rekommendationer till Arbetsförmedlingen:

- Arbetsförmedlingen bör utveckla samarbetsformerna inom marknadsområdena för att göra förmedlingskontoren mer involverade i behovsanalysen inför upphandlingar av arbetsmarknadsutbildning.
- Arbetsförmedlingen bör se över möjligheterna att i större utsträckning genomföra mindre omfattande, regionalt initierade upphandlingar av arbetsmarknadsutbildning.
- Arbetsförmedlingen bör använda det ökade utrymmet som regleringsbrevet 2015 ger att anpassa verksamheten till arbetsgivarnas behov vid upphandling av och anvisningar till arbetsmarknadsutbildning.

Skrivelsen

I skrivelse 2015/16:154 Riksrevisionens rapport om regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning delar regeringen flertalet av de bedömningar som görs av Riksrevisionen. För att uppnå målet att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen anser regeringen att det är viktigt med satsningar på utbildning som leder till arbete. Det är dock viktigt att de insatser som görs inom ramen för arbetsmarknadspolitiken är träffsäkra och kostnadseffektiva.

Därmed är det enligt regeringen angeläget att arbetsmarknadsutbildningarna riktas till de personer som bedöms ha störst nytta av insatsen. Ett mål i Arbetsförmedlingens regleringsbrev för 2015 var att förmedlingsverksamheten skulle anpassas bättre efter arbetssökandes och arbetsgivares enskilda behov. Regeringen noterar Riksrevisionens rekommendation till Arbetsförmedlingen att utnyttja den ändrade målformuleringen för att bättre anpassa upphandling och anvisningar till arbetsgivarnas behov. Regeringen

anser att en sådan anpassning bör eftersträvas även fortsättningsvis. Regeringen noterar också att Arbetsförmedlingen i sin verksamhetsplan för 2016 bl.a. anger att myndigheten ska bli bättre på att bedöma arbetsgivarnas behov av kompetens och på att korta tiden mellan identifiering av anställningsbehov och rekrytering.

Regeringen påpekar vidare att i regleringsbrevet för 2016 har målet att anpassa förmedlingsverksamheten efter arbetssökandes och arbetsgivares enskilda behov förstärkts i meningen att matchningen på arbetsmarknaden ska förbättras bl.a. genom att rekryteringsproblemen ska motverkas.

Även när det gäller behovet av en ökad involvering av förmedlingskontoren i behovsanalysen inför upphandling av arbetsmarknadsutbildningar delar regeringen Riksrevisionens bedömning.

När det gäller rekommendationen att se över möjligheterna att i större utsträckning genomföra mindre omfattande, regionalt initierade upphandlingar av arbetsmarknadsutbildning noterar regeringen att Arbetsförmedlingen inte helt delar Riksrevisionens syn att en uppdelning av upphandlingar i mindre delar är ett effektivt sätt att uppnå lokal och regional anpassning. Sammanhållna nationella upphandlingar är enligt Arbetsförmedlingen inte det egentliga problemet, samtidigt som man inte utesluter möjligheten att göra regionala upphandlingar utifrån lokala och regionala behov i de fall det bedöms vara den bästa lösningen. Regeringen gör bedömningen att Arbetsförmedlingen bör avgöra utifrån behov och erfarenheter om en upphandling av arbetsmarknadsutbildning ska göras på nationell nivå eller om en regional eller lokal upphandling är en lämpligare lösning. I sammanhanget poängterar regeringen emellertid att den ser positivt på Arbetsförmedlingens utvecklingsarbete hittills som bl.a. innebär att marknadsområdenas roll i upphandlingsprocessen ska förstärkas, inte minst när det gäller behovsanalysen.

Avslutningsvis betonar regeringen värdet av att Arbetsförmedlingen beaktar och i möjligaste mån tar till vara den effektiviseringspotential som Riksrevisionen har identifierat när det gäller behovsanalysen i samband med upphandlingar och när det gäller anpassning av verksamheten till arbetsgivarnas behov vid upphandling av och anvisning till arbetsmarknadsutbildning. Regeringen kommer att noga följa Arbetsförmedlingens fortsatta arbete, inte minst i fråga om hur resultaten efter genomförda arbetsmarknadsutbildningar utvecklas.

Regeringen anser att Riksrevisionens rapport i och med skrivelsen är slutbehandlad.

Motionerna

I motion 2015/16:3407 av Elisabeth Svantesson m.fl. pekar Moderaterna på att en av anledningarna till att många står utanför arbetsmarknaden är att gapet mellan kompetenskraven på de lediga jobben och kompetensen bland de arbetslösa ökar. Denna missmatchning skulle arbetsmarknadsutbildningarna

delvis kunna råda bot på om det inte vore så att programmets resultat har försämrats kraftigt under senare år. Partiet instämmer i Riksrevisionens bedömning, bl.a. när det gäller brister i Arbetsförmedlingens behovsanalys inför upphandling av arbetsmarknadsutbildning. Att regeringen gör bedömningen att förmedlingskontoren i högre grad borde involveras i detta arbete och även betonar att utbildningarna bättre borde anpassas till regionala och lokala behov och arbetsgivarnas behov räcker inte enligt Moderaterna, som anser att medel från arbetsmarknadsutbildningarna bör omfördelas till mer effektiva insatser som verkligen leder till jobb så länge programmets resultat inte förbättras.

Désirée Pethrus (KD) framhåller i motion 2015/16:3405 att orsaken till arbetsmarknadsutbildningarnas dåliga resultat är Arbetsförmedlingens centraliserade upphandlingar, bristande förankring hos arbetsgivarna och okunskap om vilka kompetenser arbetsgivarna efterfrågar. Andra aktörer än Arbetsförmedlingen är bättre lämpade att utbilda arbetslösa till att bli mer gångbara på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar bör därför avvecklas till förmån för fler platser inom yrkesvuxenutbildning, som enligt motionären ger mycket bättre möjlighet att få arbete efter avslutad utbildning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis påminna om att arbetslinjen, så som den formulerades i början av förra seklet, innebar att den hjälp som erbjöds arbetslösa villkorades med att utföra någon form av arbete (ofta väg- och skogsarbeten); det kunde heta nödhjälpsarbeten, reservarbeten och senare beredskapsarbeten. Kontantstöd fanns också, men det skulle vara en sista utväg. I och med att arbetslinjen blev den ledande socialpolitiska principen inleddes uppbyggnaden av den s.k. aktiva arbetsmarknadspolitik. I denna ingick så småningom också en effektiv arbetsförmedling och utbudsinriktade åtgärder som omskolning, praktik och flyttstöd. Att matcha och höja arbetskraftens kompetens för att öka möjligheterna till omställning har länge hört till arbetsmarknadspolitikens viktigaste uppgifter.

Utskottet anser att en aktiv arbetsmarknadspolitik, där arbetsmarknadsutbildningar ingår som ett viktigt inslag, är en förutsättning för att uppnå regeringens mål att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen. Liksom regeringen menar utskottet att det är viktigt att de insatser som görs inom ramen för arbetsmarknadspolitik är träffsäkra och kostnadseffektiva. De arbetsmarknadspolitiska program som förväntas ge bäst effekt ska användas, och tillgången till program ska anpassas till detta. Därmed är det angeläget att arbetsmarknadsutbildningarna riktas till dem som bedöms ha störst nytta av insatsen.

Resultaten av genomförda arbetsmarknadsutbildningar har av olika skäl varierat över tid. Under mitten av 00-talet var det omkring 70 procent som fick ett arbete efter avslutad utbildning, men efter 2007 försämrades resultaten

kraftigt och nu är det mindre än 30 procent som går vidare till arbete. Det är utskottets bestämda uppfattning att denna utveckling måste vända så att fler går till arbete efter avslutad utbildning.

Utskottet konstaterar att regeringen inte närmare har preciserat hur Arbetsförmedlingens verksamhet ska organiseras för att uppnå de mål som myndigheten har att förhålla sig till. Viktigt att uppmärksamma är dock att regeringen i Arbetsförmedlingens regleringsbrev för både 2015 och 2016 framhållit vikten av att matchningen på arbetsmarknaden förbättras. Det gjordes efter att Arbetsförmedlingen 2014 påpekade att den förra regeringens starka fokusering på personer som står långt från arbetsmarknaden skapade incitament att anordna utbildningar som inte nödvändigtvis svarade mot en brist på arbetsmarknaden. Liksom regeringen vill utskottet betona värdet av att Arbetsförmedlingen beaktar och i möjligaste mån tar till vara den effektiviseringspotential som Riksrevisionen har identifierat, bl.a. i fråga om anpassning av verksamheten till arbetsgivarnas behov vid upphandling av och anvisning till arbetsmarknadsutbildning. Med tanke på den ändrade målformuleringen i regleringsbreven menar utskottet att regeringen vidtagit nödvändiga åtgärder för att möjliggöra en förändring av myndighetens verksamhet.

Vidare förväntar sig utskottet, liksom regeringen, när det gäller regional anpassning att Arbetsförmedlingen kommer att finna en god balans i avvägningen mellan nationell, regional och lokal upphandling. När det gäller särskilt behovsanalysen delar utskottet den bedömning som görs av Riksrevisionen och regeringen om att förmedlingskontoren i högre utsträckning bör involveras. Utskottet noterar att Moderaterna här är av samma uppfattning. Utskottet drar dock inte samma slutsats som Moderaterna när det kommer till frågan om satsningarna på området, som enligt förslaget ska omfördelas till andra åtgärder.

Det är utan tvivel allvarligt, och här instämmer utskottet med den ansvariga ministern, att Arbetsförmedlingen i sina upphandlingsförfaranden inte i tillräckligt hög utsträckning har lyckats möta behoven av arbetsmarknadsutbildning. Samtidigt kan utskottet konstatera att Arbetsförmedlingen har inlett ett arbete med arbetsmarknadsutbildning, som innebär att handläggarsstödet och upphandlingsförfarandet ses över. Föresatsen är att anvisningar i större utsträckning ska göras utifrån individens behov och förutsättningar att kunna tillgodogöra sig utbildningsinsatsen. Enligt uppgift från myndigheten har man också börjat använda en reviderad process för beställning av upphandlade utbildningar som bl.a. innebär bättre möjligheter att anpassa utbildningspaket efter arbetsmarknadens faktiska behov. Särskild vikt läggs här vid en dialog med arbetsgivarna på lokal och regional nivå. Det är ännu för tidigt att uttala sig om några entydiga effekter, men utskottet kan konstatera att antalet deltagare som inte tillhör garantierna (jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar) har ökat, vilket tyder på att rekryteringen har ett större fokus på individens behov och möjligheter att tillgodogöra sig utbildningarna. Därmed förbättras också möjligheterna till en

lyckad matchning. Även resultaten har enligt Arbetsförmedlingen förbättrats i den meningen att andelen i arbete efter avslutad utbildning är högre än på flera år.

Mot denna bakgrund sätter utskottet tilltro till det förändringsarbete som nu pågår. I detta ligger också att arbetsmarknadspolitiken i sin helhet har ett ökat fokus på förbättrad matchning, vilket är avgörande för att komma till rätta med problemen på dagens arbetsmarknad, inte minst den stigande bristen på arbetskraft samtidigt som arbetslösheten för vissa grupper är hög. Med tanke på den viktiga roll som arbetsmarknadsutbildningen spelar för genomförandet av den aktiva arbetsmarknadspolitiken kommer utskottet noga att följa regeringens och Arbetsförmedlingens fortsatta arbete. Utskottet kan därmed inte ställa sig bakom den uppfattning som framförs av Désirée Pethrus (KD) om att avveckla Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar till förmån för fler platser inom yrkesvuxenutbildning. Utskottet är övertygat om att regeringen kommer att vidta ytterligare åtgärder om resultaten efter genomförd arbetsmarknadsutbildning inte förbättras eller om det inte sker en ökad anpassning efter den regionala och lokala efterfrågan.

Med detta sagt finner utskottet inte skäl att föreslå något initiativ från riksdagens sida. Motionsyrkandena avstyrks därmed. Skrivelsen bör läggas till handlingarna.

Reservationer

1. Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning (M)

av Elisabeth Svantesson (M), Katarina Brännström (M), Niklas Wykman (M) och Christian Holm Barenfeld (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:3407 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M),
avslår motion
2015/16:3405 av Désirée Pethrus (KD) och
lägger skrivelse 2015/16:154 till handlingarna.

Ställningstagande

Alltför många står utanför arbetsmarknaden, och arbetsmarknaden blir alltmer tudelad. Särskilt unga med kort utbildning och utrikes födda begränsas av utanförskapet – ett utanförskap som kommer att växa sig starkare om Sverige inte fokuserar på jobb och integration. En viktig anledning till utanförskapet är att gapet mellan kompetenskraven på de lediga jobben och kompetensen bland de arbetslösa ökar. Trots bättre jobbmöjligheter väntas allt fler med kort utbildning eller med utbildning som inte passar behoven på arbetsmarknaden få det svårare att få jobb.

De korta yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningar som ges inom ramen för Arbetsförmedlingens verksamhet syftar till att underlätta för den enskilde att få eller behålla ett arbete och till att motverka att brist på arbetskraft uppstår på arbetsmarknaden. Både utvecklingen av andel i arbete 90 dagar efter avslutat program och effektstudier visar på kraftigt försämrade utfall för arbetsmarknadsutbildningar, och under senare år har effekten legat nära noll, dvs. åtgärden har i genomsnitt inte ökat möjligheterna till jobb. Det är inte tillfredsställande givet syftet med insatsen och givet att det handlar om en dyr insats. Under 2015 kostade arbetsmarknadsutbildningarna omkring 1,8 miljarder kronor, exklusive aktivitetsstöd. Vi menar att detta är ett slöseri med skattebetalarnas pengar som inte kan försvaras.

Av Riksrevisionens rapport framgår att det finns brister i Arbetsförmedlingens arbete med behovsanalyser vid upphandling av arbetsmarknadsutbildning, att den arbetsmarknadsutbildning som upphandlas inte alltid motsvarar behoven av kompetens enligt myndighetens arbetsmarknadsprognoser och att anvisningar till arbetsmarknadsutbildning inte alltid baseras på arbetsmarknadens behov eller individens förutsättningar.

Vi instämmer liksom regeringen och utskottet i Riksrevisionens bedömning att förmedlingskontoren i högre grad bör involveras i behovsanalysen och att det är viktigt att anpassa arbetsmarknadsutbildningen till regionala och lokala behov och arbetsgivarnas behov. Det räcker dock inte med att regeringen konstaterar det. Så länge resultaten i arbetsmarknadsutbildningarna inte förbättras anser vi att regeringen bör omfördela medel från arbetsmarknadsutbildningarna till mer effektiva insatser som verkligen leder till jobb.

2. Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning (KD)

av Désirée Pethrus (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:3405 av Désirée Pethrus (KD),
avslår motion
2015/16:3407 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M) och
lägger skrivelse 2015/16:154 till handlingarna.

Ställningstagande

Arbetsmarknadsutbildningarna kunde under det tidiga 00-talet uppvisa relativt goda resultat; ca 70 procent fick arbete efter utbildningen. I dag konstaterar Arbetsförmedlingen att effekterna av programmet är små och under senare år varit obefintliga eller till och med negativa. Regeringen härleder dagens dåliga resultat till en starkare fokusering på personer som står långt från arbetsmarknaden. Riksrevisionen framhåller dock problemen med Arbetsförmedlingens breda centraliserade upphandlingar av utbildning, en bristande förankring hos arbetsgivarna och en okunskap om vilka kompetenser de efterfrågar.

Regeringen anger inte några särskilda åtgärder mot den bristfälliga behovsanalysen utan hänvisar till regleringsbrevet för 2015 som enligt regeringen ger myndigheten större möjlighet att anpassa upphandling av och anvisning till arbetsmarknadsutbildningar efter arbetsgivarnas behov. I regleringsbrevet för 2016 uttrycks det som att en förbättrad matchning ska uppnås genom att rekryteringsproblemen på arbetsmarknaden ska motverkas. Under rådande förhållanden skulle regeringen tydligare ha behövt anamma de rekommendationer som Riksrevisionen gör för att säkra mindre omfattande och regionalt initierade upphandlingar av arbetsmarknadsutbildning. Mot bakgrund av de allt sämre resultaten räcker det enligt min mening inte med generella målformuleringar i regleringsbrev för att vända utvecklingen.

Av Riksrevisionens granskning framgår vidare att det i vissa län anordnas utbildningar som inte nödvändigtvis avser att tillmötesgå en brist på arbetsmarknaden och att det förekommer anvisningar trots att arbetsförmedlaren från början kan förmoda att deltagaren inte kommer att kunna tillgodogöra sig utbildningen. Jag menar att Arbetsförmedlingen först och främst ska arbeta med att förmedla jobb och att se till att människor får arbetslöshetsersättning enligt regelverket. Andra aktörer än Arbetsförmedlingen lämpar sig bättre för att utbilda arbetslösa till att bli mer gångbara på arbetsmarknaden. Endast 15,9 procent av deltagarna i Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar hade ett arbete 90 dagar efter utbildningen. För en kostnad på ca 1,3 miljarder kronor är detta otillräckligt. Kristdemokraterna gör bedömningen att personer som går yrkesvuxenutbildningar har långt större möjlighet att få ett arbete efter utbildningen än efter en arbetsmarknadsutbildning som Arbetsförmedlingen tillhandahållit.

Med detta sagt anser jag att regeringen bör vidta åtgärder för att avveckla Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar till förmån för fler platser inom yrkesvuxenutbildning.

Särskilt yttrande

Regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning (C, L)

Annika Qarlssoon (C) och Fredrik Malm (L) anför:

I ett par motioner framförs förslag om att på olika sätt förändra arbetsmarknadsutbildningarna. Varken Centerpartiet eller Liberalerna har motionerat i ärendet och vi har därför valt att inte reservera oss.

Av Riksrevisionens granskning framgår att det finns allvarliga brister i Arbetsförmedlingens arbete med arbetsmarknadsutbildningarna. Det gäller allt från behovsanalys och regional anpassning till vilka som anvisas till utbildningarna. Vi menar att resurser som i dag går till arbetsmarknadsutbildningar borde omfördelas till andra mer effektiva åtgärder, i huvudsak inom det reguljära utbildningssystemet, och till lärlingsjobb. Vi återkommer till denna fråga under höstens budgetberedning.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2015/16:154 Riksrevisionens rapport om regional anpassning av arbetsmarknadsutbildning.

Följdmotionerna

2015/16:3405 av Désirée Pethrus (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar till förmån för fler platser inom yrkesvuxenutbildning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3407 av Elisabeth Svantesson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör omfördela resurser från arbetsmarknadsutbildningen till mer effektiva insatser och tillkännager detta för regeringen.